

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 24. októbra 2013 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Reorganizácia a likvidácia úverových inštitúcií —
Smernica 2001/24/ES — Články 3, 9 a 32 — Vnútroštátny akt zákonodarcu priznávajúci
reorganizačným opatreniam účinky likvidácie — Legislatívne ustanovenie zakazujúce alebo prerušujúce
akúkoľvek žalobu proti úverovej inštitúcii po nadobudnutí účinnosti moratória“

Vo veci C-85/12,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný
rozhodnutím Cour de cassation (Francúzsko) zo 14. februára 2012 a doručený Súdnemu dvoru
20. februára 2012, ktorý súvisí s konaním:

LBÍ hf, predtým Landsbanki Islands hf

proti

Kepler Capital Markets SA,

Frédéricovi Girauxovi,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory T. von Danwitz (spravodajca), sudcovia E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby
a C. Vajda,

generálny advokát: P. Cruz Villalón,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. marca 2013,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- LBI hf, v zastúpení: S. Le Damany, T. Brun, J. E. Bunetel a J. Wohl, avocats,
- F. Giraux, v zastúpení: P. Jupile Boisverd a G. Brasier Porterie, avocats,
- francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues, F. Fize a N. Rouam, splnomocnení zástupcovia,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: francúzština.

- islandská vláda, v zastúpení: Þ. Hjatested, V. Benediktsdóttir a J. Bjarnadóttir, splnomocnené zástupkyne,
 - Európska komisia, v zastúpení: F. Dintilhac, A. Nijenhuis a E. Traversa, splnomocnení zástupcovia,
 - Dozorný orgán EZVO, v zastúpení: X. Lewis a M. Moustakali, splnomocnení zástupcovia,
- po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 30. mája 2013,
- vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES zo 4. apríla 2001 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií (Ú. v. ES L 125, s. 15; Mim. vyd. 06/004, s. 15).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi islandskou úverovou inštitúciou LBI hf, predtým Landsbanki Islands hf (ďalej len „LBI“), a Kepler Capital Markets SA, ako aj pánom Girauxom, vo veci dvoch zaistovacích opatrení, ku ktorým došlo voči LBI vo Francúzsku na návrh pána Girauxa, hoci LBI sa na Islande priznalo moratórium na platby.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 6, 7, 16, 20 a 30 smernice 2001/24 uvádzajú:
 - „(6) Správne alebo súdne orgány domovského členského štátu musia mať výhradnú právomoc rozhodovať o reorganizačných opatreniach ustanovených v zákonoch toho členského štátu a o postupoch platných v ňom a právomoc vykonať ich. Z dôvodu náročnosti harmonizácie zákonov a postupov členských štátov je potrebné zaviesť v členských štátoch vzájomné uznávanie nimi prijatých opatrení na obnovenie prosperity úverových inštitúcií, na činnosť ktorých dali oprávnenie.
 - (7) Je dôležité zaručiť, aby reorganizačné opatrenia prijaté správnymi alebo súdnymi orgánmi domovského členského štátu a opatrenia prijaté osobami alebo inštitúciami menovanými týmito orgánmi na výkon týchto reorganizačných opatrení, vrátane opatrení spojených s možnosťou zastavenia platieb, zastavenia donucovacích opatrení alebo zníženia pohľadávok a všetkých ďalších opatrení, ktoré by sa mohli dotknúť jestvujúcich práv tretích osôb, boli platné vo všetkých členských štátoch.
- ...
- (16) Rovnaký prístup k veriteľom vyžaduje, aby úverová inštitúcia bola zlikvidovaná podľa princípov jednoty a univerzálnosti, čo vyžaduje, aby správne alebo súdne orgány domovského členského štátu mali výhradnú jurisdikciu, aby ich rozhodnutia boli uznávané a aby bez akejkoľvek formálnosti bolo možné dosiahnuť vo všetkých ostatných členských štátoch účinky im priradené v zákonoch domovského štátu, s výnimkou ak táto smernica ustanovuje inak.
- ...

(20) Poskytovanie informácií známym veriteľom na individuálnom základe je tak dôležité, ako to ich zverejnenie umožňuje, aby mohli [je rovnako dôležité ako ich uverejnenie, aby sa im umožnilo – *neoficiálny preklad*], ak to je potrebné, prihlásiť svoje pohľadávky alebo podať pripomienky týkajúce sa pohľadávok v stanovenej lehote. To sa má zabezpečiť, bez diskriminácie veriteľov s bydliskom v členskom štáte inom ako domovský členský štát, na základe miesta ich bydliska alebo charakteru ich pohľadávok. Veritelia musia byť pravidelne a vhodným spôsobom informovaní počas celej likvidácie.

...

(30) Účinky reorganizačných opatrení alebo likvidácie na neuzatvorené súdne spory sa riadia zákonmi členského štátu, v ktorom sa vedie súdny spor, na základe výnimky z uplatňovania *lex concursus*. Účinky týchto opatrení a konania na jednotlivé opatrenia na vynútenie vyplývajúce z týchto súdnych sporov sa riadia právnymi predpismi domovského členského štátu v súlade so všeobecným pravidlom ustanoveným v tejto smernici.“

4 Článok 2 smernice 2001/24 znie:

„Na účely tejto smernice:

...

— ‚reorganizačné opatrenia‘ sú opatrenia, ktoré sú určené na zachovanie alebo obnovenie finančnej situácie úverovej inštitúcie, alebo ktoré by mohli mať vplyv na predtým jestvujúce práva tretích osôb vrátane opatrení spojených s možnosťou zastavenia platieb, zastavenia donucovacích opatrení alebo zníženia pohľadávok,

...

— ‚likvidácia‘ je kolektívne konanie začaté a monitorované správnymi alebo súdnymi orgánmi členského štátu s cieľom vykonať aktíva [speňažiť majetok – *neoficiálny preklad*] za dohľadu týchto orgánov vrátane toho, ak konanie skončí vyrovnaním alebo iným podobným opatrením,

...“

5 Článok 3 tejto smernice s názvom „Priятие reorganizačných opatrení – príslušné právo“ stanovuje:

„1. Správne alebo súdne orgány domovského členského štátu sú oprávnené samostatne [sú ako jediné oprávnené – *neoficiálny preklad*] rozhodnúť o vykonaní jedného alebo viacerých reorganizačných opatrení v úverovej inštitúcii vrátane pobočiek zriadených v iných členských štátoch.

2. Reorganizačné opatrenia sa uplatňujú v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a postupmi platnými v domovskom členskom štáte, ak nie je v tejto smernici ustanovené inak.

Tieto opatrenia sú pln[e] účinné v súlade s právnymi predpismi tohto členského štátu v cel[ej] [Únii] bez akýchkoľvek ďalších formálnych požiadaviek aj vo vzťahu k tretím osobám v iných členských štátoch, aj keď predpisy hostiteľského členského štátu vzťahujúce sa na ne neustanovujú takéto opatrenia, alebo ich realizáciu viažu na podmienky, ktoré nie sú splnené.

Reorganizačné opatrenia sú platné v cel[ej] [Únii], keď nadobudnú účinnosť v členskom štáte, v ktorom boli prijaté.“

- 6 Článok 9 ods. 1 tej istej smernice pod názvom „Začatie likvidácie – informácie oznamované iným príslušným orgánom“ spresňuje:

„Len správne alebo súdne orgány domovského členského štátu, ktoré sú príslušné na likvidáciu, majú právo samostatne rozhodnúť o začatí likvidácie týkajúcej sa úverovej inštitúcie vrátane pobočiek zriadených v iných členských štátoch.

Rozhodnutie o začatí likvidácie prijaté správnym alebo súdnym orgánom domovského členského štátu sa uznáva bez ďalších formálnych požiadaviek na území všetkých ostatných členských štátov a je v nich účinné, ak toto rozhodnutie nadobudlo účinnosť v členskom štáte, v ktorom sa konanie začalo.“

- 7 Podľa článku 10 smernice 2001/24 s názvom „Príslušné právo“:

„1. Úverová inštitúcia sa likviduje podľa zákonov, iných právnych predpisov a postupov platných v jej] domovskom členskom štáte, pokiaľ táto smernica neustanovuje inak.

2. Zákony domovského členského štátu stanovujú najmä:

...

- e) dôsledky likvidácie na konania, ktoré sa začali na podnet jednotlivých veriteľov, s výnimkou neukončených súdnych konaní uvedených v článku 32,

...

- l) pravidlá týkajúce sa neplatnosti, odporovateľnosti a nevymáhateľnosti právnych úkonov, ktoré poškodzujú všetkých veriteľov.“

- 8 Podľa článku 32 tejto smernice „účinky reorganizačných opatrení alebo likvidácie na neukončené súdne spory týkajúce sa aktíva alebo práva, ktorého bol úverová inštitúcia pozbavený [týkajúce sa majetku alebo práva, ktorého bola úverová inštitúcia pozbavená – *neoficiálny preklad*], sa spravujú výhradne zákonmi členského štátu, v ktorom sa súdny spor rieši“.

- 9 Smernica 2001/24 bola zahrnutá do Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3) rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 167/2002 zo 6. decembra 2002, ktorým sa mení a dopĺňa príloha [IX] (Finančné služby) k Dohode o EHP (Ú. v. EÚ L 38, 2003, s. 28; Mim. vyd. 11/008, s. 30).

Islandské právo

- 10 § 138 zákona č. 21/1991 z 26. marca 1991 o konkurze (ďalej len „zákon o konkurze“), ktorý patrí do kapitoly XX tohto zákona týkajúcej sa neplatnosti úkonov urobených úpadcom, stanovuje:

„Ak súd vyhlási konkurz, automaticky sa zrušujú zaisťovacie opatrenia týkajúce sa majetku úpadcu, pokiaľ sa dotknutý majetok stane súčasťou konkurznej podstaty. To isté platí pre úkony v exekúcii, ktorými sa zriadila zábezpeka na majetku úpadcu počas šiestich mesiacov predchádzajúcich rozhodujúcemu dňu, pokiaľ sa dotknutý majetok stane súčasťou konkurznej podstaty.

...“

- 11 Zákon č. 161/2002 z 20. decembra 2002 o úverových inštitúciách (ďalej len „zákon č. 161/2002 o úverových inštitúciách“) stanovuje vo svojej kapitole XII pravidlá týkajúce sa finančnej reorganizácie, likvidácie a zlúčenía a splynutia finančných inštitúcií.

12 V kontexte medzinárodnej bankovej a finančnej krízy, ktorá postihla Islandskú republiku v roku 2008, boli niekoľkokrát zmenené a doplnené ustanovenia uvedené v kapitole XII zákona č. 161/2002 o úverových inštitúciách. § 98 tohto zákona bol zmenený a doplnený zákonom č. 129/2008 z 13. novembra 2008 (ďalej len „zákon č. 129/2008“) tak, aby sa finančným inštitúciám v ťažkostiach poskytlo „moratórium“ stanovujúce voči nim od nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia zákaz začatia súdnych konaní a nariaďujúce prerušenie prebiehajúcich konaní počas celého trvania moratória, pokiaľ zákon nestanovuje inak alebo pokiaľ nedošlo k spáchaniu trestného činu.

13 Režim uplatňujúci sa na finančné inštitúcie, ktorým bolo priznané moratórium, stanovený zákonom č. 161/2002 o úverových inštitúciách v znení zákona č. 129/2008, bol prepracovaný zákonom č. 44/2009 z 15. apríla 2009 (ďalej len „zákon č. 44/2009“). Na jednej strane boli zrušené ustanovenia § 98 zákona č. 161/2002 o úverových inštitúciách, ktoré zakazovali žaloby a prerušovali prebiehajúce súdne konania proti finančným inštitúciám, ktorým sa priznalo moratórium. Na druhej strane zákon č. 44/2009 zaviedol súbor prechodných ustanovení, vrátane bodu II týkajúceho sa finančných inštitúcií v moratóriu, ktorý znie:

„Nasledujúce osobitné pravidlá sa budú uplatňovať na finančné inštitúcie, ktorým bolo ku dňu nadobudnutia účinnosti [zákona č. 44/2009] priznané moratórium na dlhy.

1. Priznané moratórium ostáva v platnosti napriek nadobudnutiu účinnosti tohto zákona a jeho uplatňovanie bude možné predĺžiť v súlade s pravidlami stanovenými v druhom odseku § 10 [zákona č. 44/2009].

2. Pokiaľ ide o moratórium, ustanovenia prvého odseku § 101, § 102, § 103 a § 103a [kapitoly XII zákona č. 161/2002 o úverových inštitúciách] sa uplatňujú ako keby súd rozhodol o likvidácii podniku ku dňu nadobudnutia účinnosti [zákona č. 44/2009]; likvidácie sa však budú nazývať „povolené moratórium na dlhy“ dovtedy, kým bude toto povolenie v platnosti [v súlade s tým, čo je uvedené v bode 1 vyššie]. Po skončení platnosti tohto povolenia sa podnik bude automaticky, bez osobitného rozhodnutia súdu, považovať za podnik v likvidácii podľa všeobecných pravidiel...”

14 Pokiaľ ide o zákon č. 132/2010 zo 16. novembra 2010 (ďalej len „zákon č. 132/2010“), zmenil a doplnil prechodné ustanovenia vložené do zákona č. 161/2002 o úverových inštitúciách zákonom č. 44/2009. Podľa § 2 zákona č. 132/2010 sa likvidácia úverových inštitúcií nezačne automaticky po skončení tohto moratória, ale musí sa o ňu požiadať na súde pred týmto dňom. Tento paragraf okrem toho stanovuje, že ak tento súd schváli návrh na likvidáciu, opatrenia, ktoré boli prijaté počas trvania moratória priznaného finančnej inštitúcii po nadobudnutí účinnosti zákona č. 44/2009, zostávajú v platnosti.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

15 Dňa 10. novembra 2008 pán Giraux uplatnil v spoločnosti Kepler Capital Markets SA dve predbežné zaistovacie opatrenia na zabezpečenie zaplatenia pohľadávky, ktorú mal voči LBI.

16 LBI sa na Tribunal de grande instance de Paris (Súd prvého stupňa v Paríži, Francúzsko) domáhala zrušenia uvedených zaistovacích opatrení. LBI poukázala na opatrenia na reorganizáciu a likvidáciu, ktoré boli voči nej prijaté na Islande, pričom uviedla, že jej francúzsky veriteľ mohol voči týmto opatreniam namietat a že v súlade so zákonom č. 44/2009 a § 138 zákona č. 21/1991 o konkurze sú všetky exekučné opatrenia uplatnené od 15. mája 2008 absolútne neplatné.

17 Pokiaľ ide o opatrenia prijaté voči LBI na Islande, zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že islandský úrad pre dohľad nad finančným trhom bol naliehavým zákonom zo 6. októbra 2008 oprávnený zasiahnuť do činností úverových inštitúcií. Uvedený úrad následne prevzal kontrolu nad LBI a vymenoval jej dočasné predstavenstvo poverené správou majetku banky a riadením jej činností. Dňa 5. decembra 2008 Miestny súd v Reykjavíku (Island) priznal LBI moratórium podľa zákona

č. 161/2002 o úverových inštitúciách. Toto moratórium, ktorého platnosť bola viackrát predĺžená, bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* 9. januára 2009 (Ú. v. EÚ C 4, s. 3) ako reorganizačné opatrenie na základe článku 6 smernice 2001/24. Uverejnenie spresňovalo, že počas uplatňovania moratória sa voči LBI nesmú viesť súdne konania. Na rovnakom právnom základe boli dvomi osobitnými rozhodnutiami Miestneho súdu v Reykjavíku priznané moratória aj ďalším dvom finančným inštitúciám, a to Kaupthing Bank hf a Glitnir Bank hf.

- 18 Dňa 25. júna 2009 Tribunal de grande instance de Paris zamietol návrh LBI. Domnieval sa, že prechodné ustanovenia zákona č. 44/2009 neodkazujú na § 138 zákona č. 21/1991 o konkurze. Okrem toho ustanovenia zákona č. 44/2009 podľa neho nepredstavovali opatrenia na reorganizáciu a likvidáciu prijaté „správnymi alebo súdnymi orgánmi“ v zmysle smernice 2001/24.
- 19 Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Cour d'appel de Paris (Odvolací súd v Paríži, Francúzsko) zo 4. novembra 2010. Podaním zo 14. februára 2012 sa LBI obrátila na Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) s kasačným opravným prostriedkom proti uvedenému rozsudku.
- 20 Za týchto okolností Cour de cassation rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
 - „1. Majú sa články 3 a 9 [smernice 2001/24] vykladať v tom zmysle, že také reorganizačné opatrenia alebo opatrenia na likvidáciu úverovej inštitúcie, akými sú opatrenia, ktoré vyplývajú zo [zákona č. 44/2009], sa považujú za opatrenia prijaté správnym alebo súdnym orgánom v zmysle týchto článkov?
 2. Má sa článok 32 [smernice 2001/24] vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby taký vnútroštátny právny predpis, akým je § 98 [zákona č. 161/2002 o úverových inštitúciách], ktorý zakazuje alebo prerušuje akékoľvek súdne konanie proti úverovej inštitúcii od okamihu účinnosti moratória, vyvolával účinky vo vzťahu k zaisťovacím opatreniam prijatým v inom členskom štáte pred vyhlásením moratória?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 21 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 3 a 9 smernice 2001/24 majú vykladať v tom zmysle, že také reorganizačné opatrenia alebo opatrenia na likvidáciu týkajúce sa úverovej inštitúcie, akými sú opatrenia, ktoré vychádzajú z prechodných ustanovení uvedených v bode II zákona č. 44/2009, sa majú považovať za opatrenia prijaté správnym alebo súdnym orgánom v zmysle týchto článkov smernice 2001/24, keďže uvedené prechodné ustanovenia vyvolávajú účinky iba prostredníctvom súdnych rozhodnutí priznávajúcich finančnej inštitúcii moratórium.
- 22 Najskôr treba pripomenúť, že cieľom smernice 2001/24 je, ako vyplýva z jej odôvodnenia 6, zaviesť v členských štátoch vzájomné uznávanie nimi prijatých opatrení na obnovenie prosperity úverových inštitúcií, na činnosť ktorých dali oprávnenie. Tento cieľ, rovnako ako cieľ zabezpečiť rovnosť veriteľov uvedený v odôvodnení 16 tejto smernice, vyžaduje, aby reorganizačné opatrenia a opatrenia na likvidáciu prijaté orgánmi domovského členského štátu vyvolávali vo všetkých ostatných členských štátoch účinky, aké im priznáva právo tohto členského štátu.
- 23 Ako vyplýva zo spisu predloženého Súdnemu dvoru, 5. decembra 2008 Miestny súd v Reykjavíku priznal LBI moratórium na základe § 98 zákona č. 161/2002 o úverových inštitúciách v znení zákona č. 129/2008, aby jej umožnil reorganizovať svoju finančnú situáciu. Toto moratórium uvedený súd priznal na základe zohľadnenia finančných ťažkostí LBI a bolo niekoľkokrát predĺžené, a to až do

5. decembra 2010. Je nesporné, že vzhľadom na to, že uvedené moratórium malo umožniť LBI reorganizovať svoje finančné postavenie, predstavovalo reorganizačné opatrenie v zmysle článku 2 siedmej zarážky smernice 2001/24.

- 24 Prechodné ustanovenia uvedené v bode II zákona č. 44/2009 zmenili právne účinky týchto moratórií tak, že finančné inštitúcie, ktorým bolo priznané moratórium, podriadili osobitnému režimu likvidácie bez toho, aby boli uvedené finančné inštitúcie pred uplynutím tohto moratória v likvidácii.
- 25 Na prvú otázku položenú vnútroštátnym súdom treba odpovedať práve s ohľadom na tieto úvahy.
- 26 V tejto súvislosti treba na jednej strane pripomenúť, že podľa článku 3 ods. 1 a článku 9 ods. 1 smernice 2001/24 správne a súdne orgány domovského členského štátu sú ako jediné oprávnené rozhodnúť o vykonaní reorganizačných opatrení v úverovej inštitúcii, ako aj o začatí likvidácie takejto inštitúcie.
- 27 Na druhej strane podľa článku 3 ods. 2 druhého pododseku a článku 9 ods. 1 druhého pododseku uvedenej smernice reorganizačné opatrenia, ako aj rozhodnutia o začatí likvidácie prijaté správnymi alebo súdnymi orgánmi domovského členského štátu vyvolávajú na území všetkých ostatných členských štátov účinky, ktoré im priznáva právna úprava tohto členského štátu.
- 28 Z týchto ustanovení vyplýva, že predmetom uznania v zmysle smernice 2001/24 sú reorganizačné opatrenia a opatrenia na likvidáciu prijaté správnymi a súdnymi orgánmi domovského členského štátu, spolu s právnymi účinkami, ktoré im priznáva právo tohto členského štátu. Naproti tomu právna úprava domovského členského štátu týkajúca sa reorganizácie a likvidácie úverových inštitúcií v zásade môže vyvolávať právne účinky v iných členských štátoch len prostredníctvom opatrení prijatých správnymi a súdnymi orgánmi tohto členského štátu voči určenej finančnej inštitúcii.
- 29 Pokiaľ ide o prechodné ustanovenia uvedené v bode II zákona č. 44/2009, treba zdôrazniť, že zmenili účinky moratória platieb, ktoré sa uplatňovali v okamihu nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Odôvodnenie uvedeného zákona sa pritom v časti týkajúcej sa dôvodov a cieľov tohto legislatívneho zásahu výslovne odvoláva na LBI, Kaupthing Bank hf a Glitnir Bank hf.
- 30 Okrem toho islandský zákonodarca prijatím uvedených prechodných ustanovení nenariadil samotnú likvidáciu úverových inštitúcií, ktorým bolo priznané moratórium, ale moratóriám, ktoré sa uplatňovali k určitému dňu, priznal určité účinky spojené s likvidáciou.
- 31 Podľa úvodnej vety prechodných ustanovení uvedených v bode II zákona č. 44/2009 sa tieto ustanovenia uplatňujú len na finančné inštitúcie, ktorým bolo ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona priznané moratórium, v dôsledku čoho v prípade, ak neexistuje súdne rozhodnutie priznávajúce alebo predlžujúce určenej finančnej inštitúcii pred týmto dňom moratórium, uvedené prechodné ustanovenia nemôžu vyvolávať účinky.
- 32 Vzhľadom na to, že uplatniteľnosť uvedených prechodných ustanovení je podmienená individuálnym rozhodnutím o priznaní alebo predĺžení moratória, tieto právne normy v súlade so všeobecnou systematikou smernice 2001/24 nevyvolávajú účinky priamo, ale prostredníctvom reorganizačného opatrenia, o ktorom voči určenej finančnej inštitúcii rozhodol súdny orgán.
- 33 Napokon zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že 22. novembra 2010 sa rozhodnutím Miestneho súdu v Reykjavíku rozhodlo o začatí likvidácie LBI.
- 34 Za týchto okolností treba dospieť k záveru, že likvidácia LBI nevyplýva len z uplatňovania prechodných ustanovení uvedených v bode II zákona č. 44/2009.

- 35 Účinky týchto prechodných ustanovení totiž nastávajú prostredníctvom individuálnych reorganizačných opatrení alebo opatrení na likvidáciu. Vo veci samej sú týmito individuálnymi opatreniami jednak rozhodnutie Miestneho súdu v Reykjavíku z 5. decembra 2008 priznávajúce LBI moratórium, ako reorganizačné opatrenie, a jednak rozhodnutie toho istého súdu z 22. novembra 2010 o začatí likvidácie LBI.
- 36 Z toho vyplýva, že tieto individuálne reorganizačné opatrenia a opatrenia na likvidáciu môžu v súlade s článkom 3 ods. 2 druhým pododsekom a článkom 9 ods. 1 druhým pododsekom smernice 2001/24 vyvolávať v členských štátoch Únie účinky, ktoré im priznáva islandská právna úprava.
- 37 Tento záver nemožno vyvrátiť tvrdením, ktoré predložil pán Giroux a podľa ktorého vzhľadom na to, že nejde o rozhodnutie prijaté správnym alebo súdnym orgánom, ale o legislatívne ustanovenie, nemožno proti prechodným ustanoveniam zákona č. 44/2009, ktoré zmenili moratórium priznané LBI na likvidáciu, podať opravný prostriedok, a preto nemôžu vyvolávať účinky v členských štátoch Únie v zmysle smernice 2001/24.
- 38 Ako tiež bolo pripomenuté v bode 27 tohto rozsudku, účinky, ktoré môžu vyvolávať reorganizačné opatrenia a opatrenia na likvidáciu prijaté správnymi alebo súdnymi orgánmi domovského členského štátu v iných členských štátoch Únie, sú určené v súlade s článkom 3 ods. 2 druhým pododsekom a článkom 9 ods. 1 druhým pododsekom smernice 2001/24 právom domovského členského štátu. Uvedená smernica preto nebráni tomu, aby tento členský štát zmenil, a to aj so spätnou účinnosťou, zákonný režim týchto opatrení.
- 39 Pokiaľ ide o otázku, či prechodné ustanovenia zákona č. 44/2009 musia na to, aby išlo o opatrenia prijaté správnymi alebo súdnymi orgánmi v zmysle článkov 3 a 9 smernice 2001/24, umožniť, aby proti nim mohol byť podaný opravný prostriedok, treba pripomenúť, že uvedená smernica, ako vyplýva z jej odôvodnenia 6, zavádza systém vzájomného uznávania vnútroštátnych reorganizačných opatrení a opatrení na likvidáciu, pričom jej cieľom nie je harmonizovať vnútroštátnu právnu úpravu v tejto oblasti.
- 40 V rámci systému zavedeného smernicou 2001/24 sa však reorganizačné opatrenia a opatrenia na likvidáciu domovského členského štátu, ako vyplýva z článku 3 ods. 2 druhého pododseku a článku 9 ods. 1 druhého pododseku tejto smernice, uznávajú „bez akýchkoľvek ďalších formálnych požiadaviek“. Uvedená smernica predovšetkým nepodmieňuje uznanie reorganizačných opatrení a opatrení na likvidáciu podmienkou možnosti podať proti nim opravný prostriedok. Rovnako podľa uvedeného článku 3 ods. 2 druhého pododseku ani hostiteľský členský štát nemôže toto uznanie viazať na splnenie takejto podmienky, ak ju prípadne stanovuje jeho vnútroštátna právna úprava.
- 41 Napokon, hoci zásada rovnosti veriteľov, pokiaľ ide o možnosť opravného prostriedku, ako je uvedená v odôvodnení 12 smernice 2001/24, zaväzuje orgány domovského členského štátu zaručiť veriteľom z iných členských štátov rovnaké zaobchádzanie, ako je to v prípade veriteľov z tohto domovského členského štátu, nemožno z nej vyvodiť, že predmetom uznania v zmysle článku 3 ods. 2 druhého pododseku a článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice 2001/24 môžu byť len reorganizačné opatrenia a opatrenia na likvidáciu, proti ktorým možno podľa vnútroštátneho práva podať opravný prostriedok.
- 42 Vzhľadom na uvedené treba na prvú otázku odpovedať tak, že články 3 a 9 smernice 2001/24 sa majú vykladať v tom zmysle, že reorganizačné opatrenia alebo opatrenia na likvidáciu týkajúce sa úverovej inštitúcie, ako sú tie, ktoré vychádzajú z prechodných ustanovení uvedených v bode II zákona č. 44/2009, sa majú považovať za opatrenia prijaté správnym alebo súdnym orgánom v zmysle týchto článkov, keďže uvedené prechodné ustanovenia vyvolávajú účinky iba prostredníctvom súdnych rozhodnutí priznávajúcich finančnej inštitúcii moratórium.

O druhej otázke

- 43 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 32 smernice 2001/24 vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby taký vnútroštátny právny predpis, akým je § 98 zákona č. 161/2002 o úverových inštitúciách v znení zákona č. 129/2008, ktorý zakazuje alebo prerušuje akékoľvek súdne konanie proti úverovej inštitúcii od okamihu účinnosti moratória, vyvolával účinky vo vzťahu k takým zaisťovacím opatreniam, akými sú opatrenia, o ktoré ide vo veci samej, prijatým v inom členskom štáte pred vyhlásením moratória.

O prípustnosti

- 44 Pán Giraux tvrdí, že druhá otázka je neprípustná, lebo nie je relevantná na rozhodnutie sporu vo veci samej a má hypotetickú povahu. Tvrdí, že zákaz súdnych konaní proti finančnej inštitúcii v moratóriu podľa § 98 zákona č. 161/2002 o úverových inštitúciách sa neuplatňuje na žaloby, ktoré boli, tak ako žaloba v konaní vo veci samej, podané pred súdnym rozhodnutím o priznaní takéhoto moratória. Pán Giraux okrem toho tvrdí, že ustanovenia tohto paragrafu, ktoré uviedla LBI, boli zrušené zákonom č. 44/2009.
- 45 Podľa ustálenej judikatúry pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti. Súdnym dvor môže zamietnuť návrh na začatie prejudiciálneho konania vnútroštátneho súdu len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadnu súvislosť s realitou alebo predmetom sporu vo veci samej, ak ide o hypotetický problém alebo ak Súdnym dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (pozri rozsudok zo 6. decembra 2012, Odar, C-152/11, bod 24).
- 46 Uvedená prezumpcia relevantnosti nemôže byť vyvrátená len okolnosťou, že jeden z účastníkov konania vo veci samej popiera určité skutočnosti, ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať a od ktorých závisí vymedzenie predmetu tohto sporu (rozsudok z 8. novembra 2007, Amurta, C-379/05, Zb. s. I-9569, bod 65 a citovaná judikatúra).
- 47 Otázka, či § 98 zákona č. 161/2002 o úverových inštitúciách môže vyvolávať účinky vo vzťahu k zaisťovacím opatreniam uplatneným pred súdnym rozhodnutím o priznaní moratória a aký vplyv môže mať v tejto súvislosti zrušenie príslušných ustanovení tohto paragrafu, predstavuje práve otázku týkajúcu sa právneho a skutkového rámca, ktorej preverenie Súdnemu dvoru neprislúcha.
- 48 Druhú položenú otázku preto treba považovať za prípustnú.

O veci samej

- 49 Na to, aby sa odpovedalo na druhú prejudiciálnu otázku, treba uviesť, že smernica 2001/24 vychádza, ako vyplýva najmä z jej odôvodnenia 16, zo zásad jednoty a univerzálnosti a ako zásadu stanovuje vzájomné uznávanie reorganizačných opatrení a opatrení na likvidáciu, ako aj ich účinkov. V tejto súvislosti článok 3 ods. 2 druhý a tretí pododsek a článok 9 ods. 1 druhý pododsek tejto smernice podriaďujú reorganizačné opatrenia a opatrenia na likvidáciu právu domovského členského štátu, pričom stanovujú, že účinky takýchto opatrení a konaní sa určujú podľa právnej úpravy tohto členského štátu a že ich účinky nastávajú od okamihu, keď nastali v domovskom členskom štáte. Tieto ustanovenia tak v zásade stanovujú, že reorganizačné opatrenia a opatrenia na likvidáciu sa riadia podľa *lex concursus*.

- 50 Pokiaľ ide o likvidáciu, článok 10 ods. 2 písm. e) smernice 2001/24 spresňuje, že „konania, ktoré sa začali na podnet jednotlivých veriteľov,“ sa riadia právom domovského členského štátu, avšak s výnimkou účinkov „neukončených súdnych konaní“.
- 51 V tejto poslednej uvedenej súvislosti článok 32 smernice 2001/24 stanovuje, že účinky reorganizačných opatrení alebo likvidácie na neukončené súdne spory týkajúce sa majetku alebo práva, ktorého bola úverová inštitúcia pozbavená, sa spravujú výhradne zákonmi členského štátu, v ktorom sa súdny spor rieši.
- 52 Toto ustanovenie tak predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, že účinky reorganizačných opatrení a likvidácie sa riadia právom domovského členského štátu, a musí sa vykladať striktne.
- 53 Obsah článku 32 smernice 2001/24 je objasnený jej odôvodnením 30, ktoré rozlišuje medzi „neuzatvorenými súdnymi spormi“ a „jednotlivými opatreniami na vynútenie“. Podľa tohto odôvodnenia sa na jednej strane účinky reorganizačných opatrení alebo likvidácie na „neuzatvorené súdne spory“ riadia právom členského štátu, v ktorom sa vedie súdny spor, na základe výnimky z uplatňovania *lex concursus*. Na druhej strane sa účinky týchto opatrení a týchto konaní na „jednotlivé opatrenia na vynútenie“ vyplývajúce z týchto súdnych sporov riadia právnymi predpismi domovského členského štátu v súlade so všeobecným pravidlom ustanoveným v tejto smernici.
- 54 Pokiaľ ide o určenie práva, ktoré sa uplatňuje na účinky reorganizačných opatrení alebo likvidáciu, treba teda rozlišovať medzi neukončenými súdnymi konaniami a jednotlivými opatreniami na nútený výkon rozhodnutí vyplývajúcich z týchto konaní, pričom tieto posledné uvedené opatrenia sa podľa všeobecného pravidla stanoveného smernicou 2001/24 riadia právnymi predpismi domovského členského štátu. Ako uviedla Európska komisia vo svojich písomných pripomienkach, slovné spojenie „neukončené súdne konania“ sa vzťahuje iba na konania vo veci samej.
- 55 Opačný výklad smernice 2001/24 by mohol ohroziť potrebný účinok zásady jednoty zavedenej touto smernicou, ktorej cieľom je podriaďiť reorganizačné opatrenia a likvidáciu konaniu s univerzálnym účinkom. Keďže totiž samotným cieľom opatrení a konaní uvedených v smernici 2001/24 je prerušenie individuálnych opatrení na nútený výkon, aby sa obnovila prosperita dotknutých úverových inštitúcií, akékoľvek opatrenie na nútený výkon by znížilo dostupnosť majetku, na ktorý sa vzťahuje pozbavenie, a ohrozilo by tak zásadu univerzálnosti.
- 56 Čo sa týka zaistovacích opatrení, o ktoré ide v konaní vo veci samej, je nesporné, že tieto opatrenia, ktorých účinkom je pozbaviť úverovú inštitúciu voľného disponovania s časťou jej majetku vzhľadom na očakávané rozhodnutie o merite sporu, v ktorom voči nej vystupuje jeden z jej veriteľov, predstavujú individuálne opatrenia na nútený výkon. Z toho vyplýva, že na takéto zaistovacie opatrenia sa nevzťahuje článok 32 smernice 2001/24, ale riadia sa islandským právom ako *lex concursus*.
- 57 Okolnosť, že tieto opatrenia boli prijaté pred tým, ako sa LBI priznalo moratórium, o ktoré ide vo veci samej, nemôže vyvrátiť tento záver. Ako totiž vyplýva zo samotného znenia ustanovení článku 3 ods. 2 druhého a tretieho pododseku a článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice 2001/24, podľa *lex concursus* sa riadia aj časové účinky reorganizačných opatrení a insolvenčných konaní. Článok 32 tejto smernice nebráni tomu, aby sa tieto opatrenia a konania stanovili so spätnou účinnosťou.
- 58 Na druhú prejudiciálnu otázku teda treba odpovedať tak, že článok 32 smernice 2001/24 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby taký vnútroštátny právny predpis, akým je § 98 zákona č. 161/2002 o úverových inštitúciách v znení zákona č. 129/2008, ktorý zakazuje alebo prerušuje akékoľvek súdne konanie proti úverovej inštitúcii od okamihu účinnosti moratória, vyvolával účinky vo vzťahu k takým zaistovacím opatreniam, akými sú opatrenia, o ktoré ide vo veci samej, prijatým v inom členskom štáte pred vyhlásením moratória.

O trovách

- 59 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. Články 3 a 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES zo 4. apríla 2001 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií sa majú vykladať v tom zmysle, že také reorganizačné opatrenia alebo opatrenia na likvidáciu týkajúce sa úverovej inštitúcie, akými sú opatrenia, ktoré vychádzajú z prechodných ustanovení uvedených v bode II zákona č. 44/2009, sa majú považovať za opatrenia prijaté správnym alebo súdnym orgánom v zmysle týchto článkov smernice 2001/24, keďže uvedené prechodné ustanovenia vyvolávajú účinky iba prostredníctvom súdnych rozhodnutí priznávajúcich finančnej inštitúcii moratórium.
2. Článok 32 smernice 2001/24 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby taký vnútroštátny právny predpis, akým je § 98 zákona č. 161/2002 z 20. decembra 2002 o úverových inštitúciách v znení zákona č. 129/2008 z 13. novembra 2008, ktorý zakazuje alebo prerušuje akékoľvek súdne konanie proti úverovej inštitúcii od okamihu účinnosti moratória, vyvolával účinky vo vzťahu k takým zaisťovacím opatreniam, akými sú opatrenia, o ktoré ide vo veci samej, prijatým v inom členskom štáte pred vyhlásením moratória.

Podpisy